

27 Ιουλίου, 1992

[Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π.]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΕΛΛΑΔΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ,

Αιτήτρια,

ν.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 18/89).

-
- Διοικητικό Δίκαιο — Υπουργικό Συμβούλιο — Απόφασή του αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη όταν ασκείται διοικητική λειτουργία για την προώθηση δημοσίου σκοπού προς το δημόσιο συμφέρον — Απόφαση που αποσκοπεί στην προώθηση του Τουρισμού στην Κύπρο εξυπηρετεί δημόσιο σκοπό. 5
- Διοικητικό Δίκαιο — Γενικές Αρχές — Αρχή της χρηστής διοίκησης — Παράνομη απόφαση διοικητικού οργάνου — Αντιβαίνει στις αρχές της χρηστής διοίκησης η συνέχιση ή υλοποίησή της. 10
- Η αιτήτρια προσέβαλε με την προσφυγή της την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να ανακαλέσει προηγούμενη απόφασή του με την οποία είχε εγκριθεί προφορικό αίτημά της αιτήτριας για παραχώρηση δανείου ύψους £350,000 για ανέγερση ξενοδοχείου. 15
- Η αιτήτρια ισχυρίστηκε πως η απόφαση ήταν ανατιολόγητη και πως το νέο Υπουργικό Συμβούλιο εσφαλμένα αποφάσισε ότι το αίτημά της δεν μπορούσε να γίνει αποδεκτό επειδή είχε υποβληθεί προφορικά. 20
- Από μέρους των καθ' ων η αίτηση προβλήθηκε προδικαστική ένσταση ότι η επίδικη απόφαση δεν ήταν εκτελεστή διοικητική απόφαση και ως εκ τούτου δεν μπορούσε να προσβληθεί με προσφυγή. 25

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι :

5 (1) Δεν συμφωνώ με την εισήγηση των καθ' ων η αίτηση ότι η επίδικη απόφαση δεν ήταν εκτελεστή πράξη, γιατί στην παρούσα περίπτωση το Υπουργικό Συμβούλιο ασκούσε διοικητική λειτουργία, για την προώθηση δημοσίου σκοπού προς το δημόσιο συμφέρον, γιατί αναμφίβολα η επαναδραστηριοποίηση των εκτοπισθέντων ξενοδόχων 10 αποσκοπούσε στη μελλοντική προώθηση και ανάπτυξη του Τουρισμού στην Κύπρο, που εξυπηρετεί κατά συνέπεια δημόσιο σκοπό.

15 Όσον αφορά την ουσία της υπόθεσης, σύμφωνα με τα γεγονότα, όπως παρουσιάστηκαν από τους καθ' ων η αίτηση, τα οποία δεν έχουν αντικρουστεί από την αιτήτρια, η αιτήτρια δεν φαίνεται να εμπίπτει εις την κατηγορία των δικαιούχων προσώπων που καλύπτονται από το σχέδιο επαναδραστηριοποίησης εκτοπισθέντων ξενοδόχων, ούτε 20 υπάρχει ισχυρισμός από αυτή ότι ικανοποιούσε τα κριτήρια για να θεωρηθεί "δικαιούχος". Είναι δε αποδεκτό και από τις δύο πλευρές ότι η αίτηση της αιτήτριας ενώπιον του απελθούντος Υπουργικού Συμβουλίου είχε υποβληθεί προφορικά, από το οποίο αυτή είχε τύχει έγκρισης κατ' 25 εξαίρεση.

Ενόψει των πιο πάνω, έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, ελλείψει οιασδήποτε στοιχείων, σχετικά με το αίτημα της 30 αιτήτριας, το Υπουργικό Συμβούλιο ορθά απεφάσισε ότι δεν δικαιολογείτο η κατ'εξαίρεση συμπερίληψη της περίπτωσης της στο Σχέδιο Επαναδραστηριοποίησης Εκτοπισμένων Ξενοδόχων. Εν πάση περιπτώσει η συνέχιση ή υλοποίηση εσφαλμένης, πεπλανημένης ή παράνομης απόφασης ενός διοικητικού οργάνου αντίκειται στις αρχές 35 της χρηστής διοίκησης, αποτελεί υπέρβαση ή κατάχρηση εξουσίας, ιδιαίτερα ενόψει του ότι το Σχέδιο εξυπηρετεί δημόσιο σκοπό και συνεπώς η συμπερίληψη σ' αυτό μη δικαιούχου αναμφίβολα θα έπληττε το δημόσιο συμφέρον. Η δε ανάκλησή της ήταν σύμφωνη με τις αρχές του Δικαίου 40 που διέπουν το θέμα και δικαιολογημένη κάτω από τις περιστάσεις.

Η προσφυγή απορρίπτεται.

Αναφερόμενη Υπόθεση:

Royiadjis v. Republic (1975) 3 C.L.R. 378.

Προσφυγή.

5

Προσφυγή με την οποία προσβάλλεται η πράξη και/ή απόφαση των καθ' ων η αίτηση, με την οποία αρνήθηκαν την παραχώρηση δανείου ύψους £350,000 προς την αιτήτρια, για ανέγερση ξενοδοχείου σε περιοχή της Λεμεσού. 10

Χρ. Τριανταφυλλίδης, για την αιτήτρια.

Στ. Θεοδούλου, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση. 15

Cur. adv. vult.

Α. ΛΟΪΖΟΥ, Π.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. 20
Με την προσφυγή αυτή προσβάλλεται η πράξη και/ή απόφαση των καθ' ων η αίτηση, με την οποία αρνήθηκαν την παραχώρηση δανείου ύψους £350,000 προς την αιτήτρια, για την ανέγερση ξενοδοχείου σε περιοχή της Λεμεσού. 25

Το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του, ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου, 1988, μελέτησε αίτημα της αιτήτριας που αναφέρθηκε προφορικά στο Συμβούλιο, για την παραχώρηση δανείου ύψους £350,000 από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και έκρινε (αρ. απόφασης 29.853), κατ' εξαίρεση, το πιο πάνω αίτημα. Η αιτήτρια προτίθετο να ανεγείρει ξενοδοχείο 3 αστέρων με την ονομασία "Ελλάδα Πάλας Χοτέλ", στην περιοχή Ζακακίου, έναντι δαπάνης £1,250,000. Στη συνέχεια, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας διαβίβασε σχετική επιστολή στο Γενικό Λογιστή, Πρόεδρο Δανειστικών Επιτρόπων, για ενημέρωση και τις δέουσες ενέργειες. 30 35

Το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του, αρ. 739/83/4 και ημερομηνία 24 Μαΐου 1988, αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στην αίτηση της αιτήτριας και ζήτησε όπως επανυποβληθεί Πρόταση στο Υπουργικό 40

Συμβούλιο για να αποφασίσει για τις περαιτέρω ενέργειες.

5 Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας με σχετική
Πρότασή του επανυπόβαλε, μεταξύ άλλων, την αίτηση της
αιτήτριας στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο κατά τη
συνεδρία του, ημερομηνίας 21 Ιουλίου 1988 με την
απόφασή του αρ. 30.497 (παράγραφος 22), αποφάσισε να
10 ακυρώσει την προηγούμενη απόφαση αρ. 29.853 του
απελθόντος Υπουργικού Συμβουλίου.

Με απόφασή του με αριθμό 17.033 και ημερομηνία 29
Ιουνίου 1978, το Υπουργικό Συμβούλιο υιοθέτησε Σχέδιο
Δανειοδότησης Εκτοπισθέντων Ξενοδόχων, με βάση το
15 οποίο διάφορες κατηγορίες εκτοπισθέντων ξενοδόχων θα
τύχχαναν κρατικής βοήθειας, είτε με μορφή
δανειοδότησης, είτε με μορφή παραχώρησης γης, ή και με
τα δύο, για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης. Η σχετική
πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, η απόφαση του
20 Υπουργικού Συμβουλίου και αντίγραφο του Σχεδίου
έχουν παρουσιασθεί ως Παραρτήματα "Ε", (α), (β) και (γ).
Όπως προκύπτει από το Σχέδιο Επαναδραστηριοποίησης,
και από τους πίνακες που το συνοδεύουν, η βοήθεια του
25 Κράτους αποφασίστηκε να παραχωρηθεί στα
συγκεκριμένα πρόσωπα που, κατά τον ουσιαώδη χρόνο:

(α) Ήσαν εκτοπισθέντες, και πριν από τον εκτοπισμό
τους ήσαν ξενοδόχοι.

30 (β) Ενδιαφέρονταν να επαναδραστηριοποιηθούν στις
ελεύθερες περιοχές με την ανέγερση και/ή
λειτουργία νέων ξενοδοχείων.

Η αιτήτρια δεν φαίνεται πουθενά στους πίνακες που
35 είχαν ετοιμαστεί από τις αρμόδιες αρχές ως "δικαιούμενο
πρόσωπο", ούτε και είχε προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια
με την οποία να διεκδικεί θέση στους πίνακες αυτούς,
ούτε και είναι γνωστό αν είναι καν εκτοπισθείσα και αν
ήταν ξενοδόχος πριν τον εκτοπισμό της.

40

Το Σχέδιο Επαναδραστηριοποίησης Εκτοπισθέντων
Ξενοδόχων εφαρμόστηκε με κονδύλια που είχαν
παραχωρηθεί για το σκοπό αυτό, η δε εφαρμογή του

ολοκληρώθηκε σε σύντομο χρονικό διάστημα, αφού όσα "δικαιούμενα πρόσωπα" ενδιαφέρονταν πράγματι να επαναδραστηριοποιηθούν εξασφάλισαν τα ευεργετήματα του Σχεδίου.

5

Το 1988 ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας είχε υποβάλει προφορικά στο Υπουργικό Συμβούλιο θέμα δανειοδότησης της αιτήτριας για σκοπούς ανέγερσης ξενοδοχείου στη Λεμεσό. Σημειώνεται ότι στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας δεν υπήρχε οποιαδήποτε αίτηση της αιτήτριας για δανειοδότηση, ούτε και είχε γίνει οποιαδήποτε διαδικασία μέσω του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, όπως φυσιολογικά θα έπρεπε να είχε γίνει. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε με την απόφασή του αρ. 29.853, της 19 Φεβρουαρίου 1988, την παραχώρηση προς την αιτήτρια δανείου ύψους £350,000 από τους Δανειστικούς Επιτρόπους. Η παραχώρηση του δανείου όμως δεν υλοποιήθηκε, γιατί δεν υπήρχαν διαθέσιμες πιστώσεις, οι οποίες αρκούσαν μόνο για την κάλυψη των ήδη εγκριμένων αιτήσεων. (Παράρτημα "Στ").

10

15

20

Το Υπουργικό Συμβούλιο, προς το οποίο το θέμα είχε επαναφερθεί με πρωτοβουλία του Υπουργού Οικονομικών, αποφάσισε την ακύρωση της προηγούμενης απόφασής του, και της δανειοδότησης της αιτήτριας. (Παράρτημα "Δ" στην ένσταση).

25

Ο Γενικός Λογιστής με επιστολή του, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 1988, πληροφόρησε την αιτήτρια τα ακόλουθα:

30

"Αίτησή σας για δάνειο ύψους £350,000.- για την ανέγερση ξενοδοχείου τριών αστέρων στην περιοχή Ζακάκι Λεμεσός

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, ημερ. 10.9.1988, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι η Υπουργική Απόφαση στην οποία αναφέρεστε έχει ακυρωθεί, οπότε η αναφερόμενη αίτησή σας δεν παραλέμφθηκε στους Δανειστικούς Επιτρόπους για εξέταση.

35

40

Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να σας δοθούν από αρμόδιους λειτουργούς του Υπουργείου Εμπορίου

και Βιομηχανίας και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού."

- 5 Εναντίον της απόφασης αυτής η αιτήτρια καταχώρησε την παρούσα προσφυγή με την οποία ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση στερείται αιτιολογίας.

- 10 Επίσης, είναι η εισήγηση της αιτήτριας ότι, εφόσον το προηγούμενο Υπουργικό Συμβούλιο είχε αποφασίσει να αποδεχτεί το προφορικό αίτημα της αιτήτριας, το νέο Υπουργικό Συμβούλιο εσφαλμένα αποφάσισε ότι το αίτημά της δεν μπορούσε να γίνει αποδεχτό, γιατί είχε υποβληθεί προφορικά εφόσον ουσιαστικά η αίτησή της βρισκόταν ήδη ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου.
- 15

- 20 Εκ μέρους των καθ' ων η αίτηση προβλήθηκε προδικαστική ένσταση ότι, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη, εντός της έννοιας του Άρθρου 146 του Συντάγματος, με την οποία εισήγηση όμως δεν συμφωνώ, γιατί στην παρούσα περίπτωση το Υπουργικό Συμβούλιο ασκούσε διοικητική λειτουργία για την προώθηση δημοσίου σκοπού προς το δημόσιο συμφέρον, γιατί αναμφίβολα η επαναδραστηριοποίηση των εκτοπισθέντων ξενοδόχων αποσκοπούσε στη
- 25 μελλοντική προώθηση και ανάπτυξη του Τουρισμού στην Κύπρο, που εξυπηρετεί κατά συνέπεια δημόσιο σκοπό. Βλ. *Poyiadjis v. The Republic* (1975) 3 C.L.R. 378.

- 30 Όσον αφορά την ουσία της υπόθεσης, σύμφωνα με τα γεγονότα, όπως παρουσιάστηκαν από τους καθ' ων η αίτηση, τα οποία δεν έχουν αντικρουστεί από την αιτήτρια, η αιτήτρια δεν φαίνεται να εμπίπτει εις την κατηγορία των δικαιούχων προσώπων που καλύπτονται από το σχέδιο επαναδραστηριοποίησης εκτοπισθέντων
- 35 ξενοδόχων, ούτε υπάρχει ισχυρισμός από αυτή ότι ικανοποιούσε τα κριτήρια για να θεωρηθεί "δικαιούχος". Είναι δε αποδεκτό και από τις δύο πλευρές ότι η αίτηση της αιτήτριας ενώπιον του απελθούντος Υπουργικού Συμβουλίου είχε υποβληθεί προφορικά, από το οποίο
- 40 αυτή είχε τύχει έγκρισης κατ' εξαίρεση.

Ενόψει των πιο πάνω έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ελλείπει οιαδήποτε στοιχείων, σχετικά με το αίτημα της αιτήτριας, το Υπουργικό Συμβούλιο ορθά απεφάσισε ότι δεν δικαιολογείται η κατ' εξαίρεση συμπερίληψη της περίπτωσης της στο Σχέδιο Επαναδραστηριοποίησης Εκτοπισμένων Ξενοδόχων. Εν πάση περιπτώσει, η συνέχιση ή υλοποίηση εσφαλμένης, πεπλανημένης ή παράνομης απόφασης ενός διοικητικού οργάνου αντίκειται στις αρχές της χρηστής διοίκησης, αποτελεί υπέρβαση ή κατάχρηση εξουσίας, ιδιαίτερα ενόψει του ότι το Σχέδιο εξυπηρετεί δημόσιο σκοπό και συνεπώς η συμπερίληψη σ' αυτό μη δικαιούχου αναμφίβολα θα έπληττε το δημόσιο συμφέρον. Η δε ανάκλησή της ήταν σύμφωνη με τις αρχές του Δικαίου που διέπουν το θέμα και δικαιολογημένη κάτω από τις περιστάσεις.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται.

Η προσφυγή απορρίπτεται.